

Připomněli jsme si 58. výročí okupace vojsky Varšavské smlouvy

24.8.2026 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

(24. 8. 2026) - Ústav pro studium totalitních režimů si v pátek 21. srpna připomněl 58. výročí okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy. Pietní setkání u Památníku 68/69 Jiřího Sozanského na pražské Kampě připomnělo nejen oběti srpnových událostí roku 1968, ale také oběti následného potlačení odporu v roce 1969. Ústav pro studium totalitních režimů následně pokračoval v připomínce srpnových událostí jako partner festivalu NeverMore 68 na pražském Výstavišti, kde připravil odbornou debatu, komentovanou prohlídku výstavy a prezentační stánek.

Pietní setkání u *Památníku 68/69* připravily společně **Ústav pro studium totalitních režimů**, Museum Kampa, Muzeum paměti XX. století a spolek SYMPOSITION. Setkání se zúčastnil také autor památníku, výtvarník Jiří Sozanský, společně s Olgou Sozanskou. ÚSTR zastupovali členové Rady ÚSTR **Martin Palouš** a **Michal Klíma**, ředitel ÚSTR **Ladislav Kudrna** a 1. náměstek ředitele ÚSTR **Kamil Nedvědický**. Z řad spolupracujících institucí byli přítomni ředitel Muzea paměti XX. století Petr Blažek, ředitelka Polského institutu v Praze Monika Olech, Katarína Šmálová, zástupkyně velvyslance Slovenské republiky v České republice, a zástupci Muzea Kampa Alena Holubová, zástupkyně ředitele muzea, a šéfkurátor Jan Skřivánek. Pietního setkání se zúčastnil také plk. Michal Trunečka, náměstek ředitele Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, a Lubomír Augustín, vedoucí Kanceláře služebního úřadu **Archivu bezpečnostních složek**.

„Totalitní režim reformovat nelze. Jedinou odpovědí na nesvobodu je parlamentní demokracie.“

Úvodní proslov pronesl člen Rady ÚSTR **Martin Palouš**. Ocenil v něm význam díla Jiřího Sozanského, které pomáhá uchovávat paměť konkrétních lidských osudů a připomínat tragické události srpna 1968 i jejich následky. Zdůraznil také význam pravidelného připomínání výročí okupace. Zkušenost se ztrátou svobody a následky totalitní moci podle něj nesmí zmizet z historické paměti společnosti. Na jeho vystoupení navázal ředitel ÚSTR **Ladislav Kudrna**, který ve svém projevu poděkoval Jiřímu Sozanskému a jeho ženě Olze za vznik důstojného místa připomínky obětí: *„Děkuji Jiřímu Sozanskému a jeho ženě Olze, která ho vždy podporovala, za to, že vytvořil důstojný památník všem Čechoslovákům zavražděným během srpnových událostí roku 1968 a 1969. Vzdávám čest a úctu všem ženám, mužům a dětem zavražděným a zraněným nejprve okupačními jednotkami vojsk Varšavské smlouvy a poté zbraněmi vlastních lidí.“*

Ladislav Kudrna ve svém projevu připomněl také širší politický kontext událostí roku 1968 a zdůraznil, že zkušenost s komunistickou diktaturou nelze oddělovat od otázky svobody a demokratického uspořádání společnosti. *„Nevzdávám čest tehdejší politické nomenklatuře v čele s Dubčekem. Všichni to byli pravověrní a až na jednu výjimku zbabělí komunisté, kteří se v únoru 1948 aktivně podíleli na vybudování zločinného režimu, který se o dvacet let později, v rámci komunistické ideologie, pokoušeli reformovat. Pokoušeli se reformovat nemožné. Totalitní režim reformovat nelze. Jedinou odpovědí na nesvobodu je parlamentní demokracie,“* dodal **Ladislav Kudrna**.

„Čest památce všech, kteří nikdy nevzdali boj za svobodu. Čest všem, kteří nám pomáhají nezapomenout.“

Ředitel ÚSTR zároveň připomněl práci historiků a dalších zaměstnanců Ústavu při dokumentaci obětí srpnových událostí a vyzdvihl také roli **Archivu bezpečnostních složek**: „Jsem hrdý na to, že to byl Ústav pro studium totalitních režimů, jehož zaměstnanci jako první zmapovali oběti srpna 1968 a 1969. Ústav pro studium totalitních režimů by své zákonné povinnosti nikdy nemohl naplňovat bez Archivu bezpečnostních složek, jehož kolegyně a kolegové mu poskytují plnou součinnost.“ Svůj projev zakončil připomínkou občanského odporu proti komunistické diktatuře: „Skláním se před památkou všech zavražděných a vzdávám úctu občanskému odporu v srpnu 1968, 1969, 1988 i 1989. Čest památce všech, kteří nikdy nevzdali boj za svobodu. Čest všem, kteří nám pomáhají nezapomenout.“

Na pietní setkání na Kampě následně navázala pieta u budovy Českého rozhlasu, která připomněla oběti srpnových událostí roku 1968 a statečnost lidí, kteří se v době okupace postavili proti vojskům Varšavské smlouvy. Pietního aktu se za **Ústav pro studium totalitních režimů** zúčastnili ředitel ÚSTR **Ladislav Kudrna** a 1. náměstek ředitele ÚSTR **Kamil Nedvědický**. Společně zde položili věnec na památku obětí okupace a občanů, kteří během srpnových dnů roku 1968 přišli o život nebo byli zraněni.

AUTOR: **PETRA JUNGWIRTHOVÁ**

FOTO: **ÚSTR / Jindřich Mynařík**

<https://www.ustrcr.cz/pripomneli-jsme-si-58-vyroci-okupace-ceskoslovenska>